

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Kartuzach

Wymagania Edukacyjne

Fortepian Główny

Cykl 6 – letni

klasa I c 6

A. Zadania techniczne i muzyczne:

1. Znajomość budowy instrumentu; klawiatura – nazwy klawiszy.
2. Zapoznanie z brzmieniem rejestrów fortepianu.
3. Prawidłowa postawa przy instrumencie.
4. Prawidłowe ułożeni rąk na klawiaturze
5. Czytanie nut w kluczu wiolinowym i basowym.
6. Znajomość wartości nut i pauz od szesnastki do całej nuty.
7. Znajomość znaków przykluczowych, metrum.
8. Artykulacja portato i legato.
9. Podkładanie pierwszego palca.
10. Dwudźwięki grane portato.

B. Zakres materiału edukacyjnego dla klasy I

gamy i pasaże – do decyzji pedagoga

Liczba utworów jest trudna do ustalenia, zależy od tempa pracy i możliwości ucznia – w przybliżeniu ok. 30 krótkich kompozycji.

C. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

W klasie I nie ma przesłuchania półrocznego, formą prezentacji może być udział w koncertach szkolnych lub klasowych

D. Osiągnięcia ucznia na zakończenie kolejnych etapów edukacyjnych:

Po I roku nauki uczeń:

1. Posiada podstawowe wiadomości dotyczące budowy instrumentu.
2. Potrafi prawidłowo posługiwać się aparatem.
3. Zapoznał się z brzmieniem rejestrów fortepianu.
4. Potrafi grać ze słuchu proste melodie.
5. Posiada umiejętność prawidłowego odczytywania zapisu nutowego w kluczu wiolinowym i basowym.
6. Posiada umiejętność prawidłowej realizacji rytmu w wykonywanych utworach.
7. Zna pojęcia metrum i taktu.
8. Posługuje się różnymi rodzajami artykulacji..
9. Potrafi określić dynamikę i charakter utworu.
10. Wykonuje utwór z uwzględnieniem prawidłowej aplikatury.
11. Posiada podstawową umiejętność artykulacji dwudźwięków.
12. Potrafi w podstawowym zakresie różnicować artykulacyjnie i dynamicznie plany obu rąk.
13. Potrafi oddać charakter wykonywanego utworu.
14. Posiada podstawowe umiejętności kształtowania frazy.
15. Posiada umiejętność pamięciowego opanowania utworów.
16. Posiada podstawy obycia estradowego.
17. Posiada umiejętność wykonania utworu z akompaniamentem nauczyciela.

Klasa II c6

Rozwijanie i udoskonalenie umiejętności zdobytych w klasie pierwszej.

1. Poznanie notacji muzycznej w szerszych rejestrach.
2. Utrwalenie artykulacji portato, legato, staccato i non legato).
3. Poszerzenie zakresu dynamicznego.
4. Poszerzenie zakresu agogicznego (rallentando, accellerando, fermata);
5. Frazowanie – praca udoskonalająca.

Wprowadzenie nowych elementów:

1. Przedtakt.
2. Triola ósemkowa.
3. Początki ornamentacji (przednutki, mordenty, obiegniki).
4. Prawidłowa realizacja prostej imitacji.
5. Pedalizacja – pedał rytmiczny, synkopowany i lewy pedał.
6. Wprowadzenie gry na 4 ręce.
7. Przygotowanie ucznia do występów publicznych.
8. Praca nad gamami i pasażami zgodnie z założeniami programowymi kl. II.

B. Zakres materiału edukacyjnego dla klasy II

1.gamy i pasaże – obowiązujące G-e

Gama -równolegle i rozbieżnie (od wspólnego dźwięku) przez 2 oktawy.

2.Pasaż toniczny -w pozycji zasadniczej, osobno lub razem przez 2 oktawy.

3.Gama chromatyczna- osobno przez 1 oktawę.

Etiudy – 4.

Utwory barokowe – 2.

Utwory dowolne – 2.

Utwory na 4 ręce – 1.

C. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

W pierwszym semestrze uczeń bierze udział w koncercie klasowym.

Ocenę wystawia nauczyciel

Program egzaminu końcoworocznego-klasyfikacyjnego:

1. Utwór barokowy
2. Etiuda
3. Utwór dowolny

Jeden utwór może być wykonany z nut.

D. Osiągnięcia ucznia na zakończenie kolejnych etapów edukacyjnych

Po II roku nauki uczeń:

1. Potrafi odczytywać notację muzyczną w różnych rejestrach fortepianu, w szerszym zakresie niż kl. I.
2. Potrafi wykonać z pamięci utwór odpowiadający poziomem trudności wymaganiom programowym kl. II, uwzględniając poprawną realizację elementów interpretacji: - artykulację, - dynamikę, - agogikę, - frazowanie.
- 3-. Prawidłowo realizuje występujące w utworze nowe elementy metryczne: - przedtakt, - triolę, - ozdobniki.
4. Posiada umiejętność świadomego wykonania prostej imitacji. 5. Stosuje prawidłową pedalizację w wykonywanych utworach rytmiczny, synkopowany i lewy pedał).
6. Posiada umiejętność gry w duecie na 4 ręce utworów zawartych w programie kl. II.
7. Rozwija umiejętności opanowania estradowego.
8. Potrafi wykonać gamy i pasaże toniczne, zgodnie z założeniami programowymi kl. II.

Klasa III c 6

1. Doskonalenie realizacji artykulacji *portato legato staccato i non legato*
2. Poszerzanie zakresu tempa wykonywanych utworów
3. Polirytmia
4. Dynamika od *pp do ff*
5. Granie dwudźwięków różnej artykulacji, początki grania trójdźwięków
6. Doskonalenie śpiewnego prowadzenia linii melodycznych i prawidłowego frazowania
7. Zaznajomienie ucznia z budową formalną utworu z uwzględnieniem allegra sonatowego
8. Wprowadzenie polifonii
9. Homofonia – nauka grania w odpowiednich proporcjach dynamicznych melodii i akompaniamentu
10. Udoskonalanie pedalizacji.
11. Gra zespołowa

B. Zakres materiału edukacyjnego dla klasy III

gamy i pasaże –obowiązujące D-h, F-d,

1.Gama -równolegle i rozbieżnie (od wspólnego dźwięku) przez 2 oktawy.

2.Pasaż toniczny, z przewrotami, razem- przez 2 oktawy.

3.Gama chromatyczna- równolegle -przez 2 oktawy.

4.Kadencja

Etiudy – 4

Utwory barokowe – 2

Sonatiny – 2 części.

Utwory dowolne – 2

Utwory na 4 ręce – 1.

C. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

W pierwszym semestrze uczeń bierze udział w koncercie klasowym.
Ocenę wystawia nauczyciel.

Program egzaminu końcoworocznego-klasyfikacyjnego:

1. Utwór barokowy
2. Etiuda
3. Utwór dowolny

Jeden utwór może być wykonany z nut.

D. Osiągnięcia ucznia na zakończenie kolejnych etapów edukacyjnych

Po III roku nauki uczeń:

1. Potrafi wykonać z pamięci utwór odpowiadający poziomem trudności wymaganiom programowym kl. III, uwzględniając poprawną realizację elementów interpretacji: - artykulację, - dynamikę, - agogikę, - frazowanie.
2. Posiada podstawowe umiejętności zróżnicowania stylistycznego utworów z różnych epok.
3. Posiada umiejętność gry w duecie na 4 ręce.
4. Potrafi wykonać gamy i pasaże, zgodnie z założeniami programowymi klasy III

klasa IV c 6

A. Zadania techniczne i muzyczne:

1. Doskonalenie artykulacji: portato, legato, staccato, non legato

2. Tempo od largo do vivace
3. Wprowadzenie rubato
4. Doskonalenie grania dwudźwięków i trójdźwięków w artykulacji portato, legato i staccato
5. Kontrola barwy dźwięku i proporcji brzmieniowych w fakturze homofonicznej oraz polifonicznej.
6. Polirytmia wprowadzanie trudniejszych wariantów
7. Zastosowanie pedalizacji – praca udoskonalająca
8. Czytanie a vista
9. Dbłość o estetykę brzmienia i wyraz artystyczny wykonywanych utworów
10. Gra zespołowa
11. Kontrola barwy dźwięku i proporcji brzmieniowych w fakturze homofonicznej oraz polifonicznej.

B. Zakres materiału edukacyjnego dla poszczególnych klas.

Klasa IV

Gamy i pasaże obowiązujące A fis, B g

1. Gamy w ruchu prostym przez 4 oktawy
2. Pasaż toniczny z przewrotami przez 2 oktawy
3. Gama chromatyczna równolegle przez 2 oktawy

Etiudy – 4

Utwory polifoniczne – 2

Formy klasyczne – 2 pozycje

Utwory dowolne – 2

C. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

W pierwszym semestrze uczeń bierze udział w koncercie klasowym.
Ocenę wystawia nauczyciel.

Program egzaminu końcoworocznego-klasyfikacyjnego:

1. Utwór barokowy
2. Etiuda
3. Allegro sonatowe, rondo lub wariacje z epoki klasycyzmu
4. Utwór dowolny

Jeden utwór może być wykonany z nut.

D. Osiągnięcia ucznia na zakończenie kolejnych etapów edukacyjnych:

Klasa IV

Po IV roku nauki uczeń:

1. Potrafi wykonać z pamięci utwór odpowiadający poziomem trudności wymaganiom programowym kl. IV, uwzględniając:
 - większą precyzję artykulacji w bardziej zaawansowanych tempach utworów,
 - zmiany agogiczne (ritenuto, accelerando i tempo rubato),
 - większą precyzję wykonawczą dwudźwięków (do oktawy i trójdźwięków w różnorodnych artykulacjach,
 - prawidłową realizację polirytmii,
 - dostosowanie brzmienia i wyrazu artystycznego wykonywanych utworów do stylu epoki
 - precyzyjne zastosowanie pedału
2. Prawidłowo odczytuje a'vista utwory z klasy II

3. Posiada umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów
4. Potrafi wykonać gamy i pasaże, zgodnie z założeniami programowymi kl. IV, w tempie umiarkowanym z odpowiednią pulsacją.

Klasa V c 6

A. Zadania techniczne i muzyczne

(podstawa programowa)

1. Dostosowanie artykulacji do charakteru utworu i stylistyki wykonywanego utworu
2. Dalsze kształcenie techniki gamowej i pasażowej
3. Doskonalenie grania dwudźwięków i trójdzźwięków
4. Zróznicowanie pedału: synkopowany i rytmiczny
5. Umiejętność prowadzenia kantyleny
6. Udoskonalanie strony artystycznej wykonywanych utworów
 - praca nad jakością dźwięku
 - poszerzanie zakresu dynamicznego
 - wyraziste kształtowanie frazy
7. Kształtowanie świadomości różnic stylistycznych utworów wykonywanych utworów
8. Czytanie a'vista
9. Doskonalenie polirytmii
10. Gra zespołowa

B. Zakres materiału edukacyjnego dla poszczególnych klas.

Gamy i pasaże – obowiązujące – E cis, Es c

W ruchu prostym przez 4 oktawy

W odległości tercji i decymy

Gamy chromatyczne przez 4 oktawy

Etiudy – 4

Utwory polifoniczne – 2

Formy klasyczne – 2

Utwory dowolne – 3

Utwory na 4 ręce - 1

C. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

W pierwszym semestrze uczeń bierze udział w koncercie klasowym.

Ocenę wystawia nauczyciel.

Program egzaminu końcoworocznego-klasyfikacyjnego:

1. Utwór barokowy

2. Etiuda

3. Allegro sonatowe, rondo lub wariacje z epoki klasycyzmu

4. Utwór dowolny

Jeden utwór może być wykonany z nut.

D. Osiągnięcia ucznia na zakończenie kolejnych etapów edukacyjnych:

Klasa V

Po V roku nauki uczeń:

1. Potrafi wykonać z pamięci utwór odpowiadający poziomem trudności wymaganiom programowym kl. V

2. Potrafi odczytać a'vista utwory z klasy II i III

3. Potrafi świadomie ćwiczyć i dokonywać korekty własnych błędów

4. Potrafi wykonać gamy i pasaże, zgodnie z założeniami programowymi kl. V, w tempie szybszym z odpowiednią pulsacją.

klasa VI c 6

A. Zadania techniczne i muzyczne:

Doskonalenie umiejętności nabytych w klasach poprzednich.

1. Różne rodzaje artykulacji
2. Technika palcowa, pasażowa, dwudźwiękowa, akordowa
3. Ornamentyka
4. Pedalizacja
5. Dostosowanie odpowiedniego rodzaju artykulacji, barwy dźwięku i pedalizacji do stylu epoki.
6. Rozwijanie naturalnej potrzeby ekspresji twórczej ucznia i kształcenie wyobraźni muzycznej.
7. Dalsze kształcenie umiejętności opracowywania utworów pod kątem budowy formalnej utworu.
8. Praca udoskonalająca czytanie a vista.
9. Doskonalenie umiejętności świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów.
10. Rozwijanie umiejętności samodzielnego opracowywania utworów.
11. Gra zespołowa.
12. Praca nad gamami i pasażami, zgodnie z założeniami programowymi kl. VI

B. Zakres materiału edukacyjnego dla poszczególnych klas.

Klasa VI

gamy i pasaże – obowiązujące- H-gis

1. Gama - w ruchu kombinowanym w odległości 8 przez 4 oktawy; w odległości 3,6,10 równolegle przez 4 oktawy.
 2. Pasaż toniczny z przewrotami, w ruchu kombinowanym, przez 4 oktawy.
 3. Gama chromatyczna, równolegle przez 4 oktawy.
 4. Kadencja
- Etiudy – 4
Utwory polifoniczne – 2
Formy klasyczne – 2
Utwory dowolne – 3
Utwory na 4 ręce – 1

C. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

W pierwszym semestrze uczeń bierze udział w koncercie klasowym.
Ocenę wystawia nauczyciel.

Program egzaminu końcoworocznego-klasyfikacyjnego:

1. Inwencja II lub III głosowa
2. Etiuda na drobną technikę
3. Etiuda na jeden z pozostałych problemów – akordy, pasaże, dwudźwięki
3. Allegro sonatowe, rondo lub wariacje z epoki klasycyzmu
4. Utwór dowolny

Jeden utwór może być wykonany z nut.

C. Osiągnięcia ucznia na zakończenie kolejnych etapów edukacyjnych:

Klasa VI

Po VI roku nauki uczeń: 1. - 3. Potrafi wykonać z pamięci utwór odpowiadający poziomem trudności wymaganiom programowym kl.VI, uwzględniając:

- wyższy poziom wymagań dotyczących realizacji problemów technicznych zawartych w treściach nauczania dla kl. VI,
- dostosowanie odpowiedniego rodzaju artykulacji, barwy dźwięku i pedalizacji do stylu epoki,
- walory artystyczne
 - ekspresję twórczą oraz wyobraźnię muzyczną.

4. Rozumie budowę formalną wykonywanych utworów.

5. Potrafi samodzielnie odczytać a vista tekst muzyczny z zakresu kl. III i IV.

6. Posiada umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów.

7. Posiada umiejętność samodzielnego opracowywania utworów z zakresu programu szkoły muzycznej I stopnia.

8. Potrafi wykonać gamy i pasaże, zgodnie z założeniami programowymi kl. VI w tempie szybkim, z odpowiednią pulsacją.

